

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نقش زنان در حکومت امام زمان (عج)

نگارنده:

علی محمدی

نقش زنان در حکومت امام زمان (عج)

زن گوهری است که خداوند متعال جهان را بدان آراسته، جمال و جلال خویش را در آینه وجود او ظاهر گردانید، در قرآن کریم در کنار انبیاء، که سکان داران هدایت الهی هستند، سخن از بانوانی است که پیامبران الهی، زندگی خویش را وامدار از خود گذشتی‌های آنها هستند، از آن جمله آسیه همسر فرعون، مریم مادر عیسی (ع)، که جان و آبروی خویش را بر سر حفظ و صیانت از انبیاء و هدایت گذاشتند، و هاجر که صبر او یاریگر بت شکن تاریخ شده و سعی او نماد حج ابراهیمی.

اما دستهای جهل و نادانی نمکدان بشکستند و سپس این گورستانها بودند که گنجینه‌ی گوهرهای عالم وجود گشتند با تابش آفتاب عالم تاب اسلام جایگاه زن روشن گشت و در وجود دخت رسول اکرم (ص) تجلی نمود و با به بار نشستن درخت طیبه‌ی دین، گل‌هایی چون نسیم، فضا، ام ایمن و ... تاریخ زن را به فداکاریهای خود آراستند. در این نوشته مختصر نگاهی اجمالی به نقش آفرینی زن در حکومت جهانی موعود مسعود، سر عالم وجود بقیة الله الاعظم (عج) می‌اندازیم. نقش زن، قبل و بعد از تولد حضرت، تا پایان غیبت صغری، ۲- نقش زن در طول غیبت کبری ۳- نقش زن در زمان ظهور نجات دلها

امید که این نگاه، سبزینه انتظار را شاداب تر کند و نسیم حضور، مشامان را نوازش دهد. خوف فرعونیان عباسی از ظهور موسایی طاغوت شکن، دو وظیفه را بردوش امام عسکری (ع) و دست اندکاران امر ولادت نهاد: نخست پنهان داشتن جریان ولادت از چشم نامحرمان محرم ستیز، و دیگری اثبات آن برای رهپویان وادی ولایت و بوستان امامت. و اینک با توجه به حجیت شهادت زنان در باب حمل، نوبت بانوانی می‌رسد که همچون مادر موسی (ع) گام به پیش نهند و نوزادی از ولایت نور را به آغوش گیرند و سر آن در سینه نگه دارند و جز برای تشنگان هدایت نگشوده بلکه شک و تردید را از دل آنها بزدايد. حکیمه خاتون دخت امام نهم (ع) گام نخست را برمی‌دارد و دست پرورده و خدمت گذار خویش را به تزویج پسر برادر در آورده، خود لباس خدمت او را به تن می‌کند و کنیزش را سرور خود می‌خواند.

در شب موعود آنگاه که به دستور امام حسن عسکری (ع) به خانه آن حضرت وارد می‌شود نرجس (س) برای خوش آمدگویی پیش می‌آید و می‌گوید: « خانم و مولای من اجازه دهید

کفش شما را بیرون آورم» حکیمه مانع می‌شود و ابراز می‌دارد (بل انت سیدتی ومولاتی و ...) بلکه تو خانم و مولای من هستی به خدا قسم چنین اجازه‌ای به تو نمی‌دهم و تو را به خدمت نمی‌خوانم این منم که از این پس خدمت گذاری تو را بر چشم می‌نهم. حضرت عسکری(ع) با شنیدن این جملات، روبه عمه عالمه اش می‌فرماید:

« خداوند نیکی را جزای تو قرار دهد» و آنگونه که برادر بزرگوارش امام علی النقی(ع) در جریان اذن بر این تزویج مبارک فرموده بود: « خداوند متعال دوست می‌دارد که تو را در این اجر شریک گرداند و از این خیر برای تو بهره‌ای قرار دهد» آری در شب میلاد عدل گستر، تنها او به یاری فراخوانده می‌شود هرچند آنگونه که خود می‌گوید بعد از فاصله کوتاهی که او و نرگس از خود بی خود گشتند کودکی پاک و پاکیزه را در حال سجده یافتند. و چه بسا فراخواندن عمه در این شب تنها به جهت بردوش کشیدن رسالتی زینب گونه باشد که همان اثبات امر ولادت برای حقیقت جویان باشد. این مطلب را می‌توان از گفته‌های متین و مستدل او در پاسخ در راه مانده‌ها در نقلهای متعدد یافت.

از دیگر بانوانی که در این زمینه نقش داشتند مادر بزرگوار حضرت حجت (ع) است او شخصی متواضع و اهل کمالات است و حکیمه در آن شب سخن از نماز شب خواندن نرجس به میان می‌آورد.

در عظمت آن بانو همین بس که کودک موعود را به امر امام حسن(ع) پس از گفتن شهادتین و سلام بر اجداد طاهرینش در همان ابتدای تولد به نزد نرجس می‌برند تا سلام دهد.

در زمانی که این کودک دردانه مخفی می‌شود مادر، از فراق گریه می‌کند امام عسکری(ع) او را به سکوت دعوت نموده و می‌فرماید: « شیر خوردن از غیر تو براو حرام است و به زودی به تو بازگردانده می‌شود آنگونه که موسی به مادرش بازگشت.

طبق نقلی حضرت عسکری(ع) نرجس را از راز خویش آگاه کرده و از رخدادهای آینده‌ی خاندانش پرده برداشته که آن حضرت از شوی خود میخواهد دعا کند مرگش قبل از وی باشد و چنین شد. بر روی قبر مبارکش لوحی است با جمله (هذا قبر ام محمد)

غیبت صغری نیز زانی را سراغ دارد که حفظ جان حضرت یا پیغام رسانی به شیعیان آن حضرت را به عهده داشته‌اند و در این راه خطر را به جان خریده‌اند.

از جمله، جده، مادر بزرگوار امام عسکری(ع) که نقش رابط بین حضرت و شیعیانش را قبل از جا افتادن نیابت چهار سفیر به عهده داشته است. حکیمه در جواب شخصی که رجوع به یک زن را عجیب می‌داند می‌فرماید:

او همچون زینب کبری است آنگونه که برای حفظ جان حضرت سجاد(ع) سخنان حضرت اباعبدالله الحسین(ع) به وی منسوب می‌شد. وصیت سید الشهداء(ع) نیز به ظاهر به حضرت زینب صورت گرفت.

صیقل کنیزی است متعلق به امام عسکری(ع) که دستگاه عباسی در جریان جستجوی کودک موعود، او را زندانی نمود و او برای رد گم کردن، ادعای حمل کرد و در زندان ماند تا در وضعیت آشفته‌ای فرار کرد.

نواب اربعه نیز در جریان ایفای نقش خود، زنان را به یاری طلبیده‌اند. از کسانی که نام آنها در نقلها آمده ام کلثوم دختر نایب دوم است که در جهت اثبات نیابت و ابلاغ سخنان نواب از هیچ تلاشی فروگذار ننموده است.

غیبت کبری، بانوان فراوانی به خود دیده که هر یک به نوبه‌ی خود گامی در جهت تحقق بخشیدن آرمانهای مهدی صاحب الزمان(عج) برداشته‌اند که تنها گوشه‌ای از آن در تاریخ یا سینه‌ی گذشتگان به یادگار مانده است. تربیت فرزندان همچون سید رضی، سید مرتضی، شیخ مفید، شیخ طوسی، شیخ انصاری، و امام خمینی که هر یک علم نیابت عامه را بردوش کشیدند و سپاه مهدی(عج) را بی‌علمدار نگذاشتند.

چگونه نادیده بگیریم نقش بانوانی که با ایجاد محیطی باصفا و امن، همسران خویش را برای نوشتن معارف اهل بیت: یاری دادند و با صبر و قناعت، عرصه را برای تلاش آنها مهیا نمودند و حتی برای بهره برداری بیشتر از فرصتها با دست خود لقمه می‌گرفتند تا رضایت صاحب امر(عج) را کسب و در هدایت دوستداران او بیشتر نقش داشته باشند.

انقلاب اسلامی ایران پر است از فداکاریها، تحمل رنجها، و رشادتهای زنانی از تبار زینب(س). آنها که در پانزدهم خرداد در قم قدم پیش گذاشتند و با شهادت خود مردان بسیاری را وادار به عکس العمل نمودند و آنها که خود فرزندانشان را به یاری دین فرستادند و لحظه‌ای در این امر درنگ ننمودند در این راه حتی از اهداء چند تخم مرغ گرفته تا حلقه ازدواج دریغ نکردند.

آری گرچه در دنیای امروز، زن به کنیزی شیاطین رفته است اما زنانی یافت می‌شوند که مصداق روایت ذیل اند:

امیرالمومنین(ع): « خالطوا الناس بالسنتکم و ابدانکم و زایلوهم بقلوبکم و اعمالکم »
آری انیها گرچه با دیگران هم زبان اند و به ظاهر در جمعشان، اما قلبهایشان از آنها خالی و اعمالشان از اعمال آنها جداست.

زمان ظهور حضرت نیز بی نیاز از حضور زنان نیست . جابر بن یزید جعفی از جمله علائم ظهور را از امام محمد باقر(ع) چنین نقل می کند: به خدا سوگند سیصد و سیزده نفر می آیند که در بین آنها پنجاه زن وجود دارد. آنها بدون وعده قبلی در مکه گرد هم می آیند و این همان آیه شریفه است که می فرماید: هر کجا که باشید خداوند همه شما را گرد خواهد آورد و همانا که خداوند بر هر کاری تواناست.» این پنجاه زن خواه از آن سیصد و سیزده نفر به حساب آیند و خواه همراه آنها، به هر جهت فضیلتی برای آنها شمرده شده است.

همچنین به نقل روایتی در فرود حضرت عیسی(ع) هشتصد مرد و چهار صد زن او را همراهی می کنند که از بهترین های روی زمین اند.

مشتاقان ظهور در دعای عهد از خداوند درخواست می کنند که اگر مرگ بین آنها و امامشان(ع) حائل شد، کفن پوشیده و شمشیر از نیام کشیده از قبر بر آیند و به ندای امام خویش لبیک گویند. این بازگشت قبل از قیامت که رجعت نام گرفته است نیز بدون زنان فداکار نخواهد بود. چنانکه امام صادق(ع) فرمود: « همراه قائم(عج) سیزده زن خواهد بود که به مداوای مجروحان پرداخته و سرپرستی بیماران را به عهده خواهند گرفت » و سپس نام عده ای از زنان صدر اسلام را ذکر فرمود.

فهرست منابع

۱. کمال الدین ص ۹۹.
۲. ۳ و ۴ و ۵ همان.
۳. کمال الدین ص ۱۰۲.
۴. کمال الدین ص ۱۰۴.
۵. الغبیه شیخ طوسی ص ۲۳۰.
۶. زنان در حکومت امام زمان ص ۱۵.
۷. الغبیه طوسی ص ۲۹۴.
۸. غیبت نعمانی ص ۳۰۶.
۹. تفسیر عیاشی ذیل آیه اینجا تکنونوایات کلم الله ص ۶۵ ج ۱.
۱۰. زنان در حکومت امام زمان ۷ ص ۲۰.
۱۱. مفاتیح الجنان دعای عهد.
۱۲. زنان در حکومت ص ۲۳.